

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Т.в.о. декана юридичного факультету

Надія МОСКАЛЮК

31 08 2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ:

В.о. проректора з науково-педагогічної роботи

Віктор ОСТРОВЕРХОВ

31 08 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни - «Міжнародні та національні стандарти захисту прав і свобод людини»

ступінь вищої освіти – бакалавр

галузь знань – 26 – Цивільна безпека

спеціальність – 262 Правоохоронна діяльність

освітньо-професійна програма – «Економічна безпека та фінансові розслідування»

Кафедра міжнародного права та міграційної політики

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практ. (год.)	ІРС (год.)	Трен інг, КПЗ (год.)	Самост робота студ. (год.)	Разом (год.)
Денна	3	5	28	28	3	8	83	150

Тернопіль: ЗУНУ, 2023

Робоча програма розроблена к.ю.н., доцентом Яриною ЖУКОРСЬКОЮ

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри міжнародного права та міграційної політики, протокол № 1 від 29 серпня 2023р.

Завідувача кафедри
к.ю.н., доцент

Ярина ЖУКОРСЬКА

Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності «Правоохоронна діяльність», протокол № 1 від 30 серпня 2023р.

Голова групи забезпечення спеціальності

д.ю.н., доцент.

Ніна РОГАТИНСЬКА

Гарант ОП

Андрій ДЗЮРБЕЛЬ

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Опис дисципліни «Міжнародні та національні стандарти захисту прав і свобод людини»

Дисципліна «Міжнародні та національні стандарти захисту прав і свобод людини»	Галузь знань, спеціальність, СВО	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів – 4	галузь знань – 26 Цивільна безпека	Статус дисципліни вибіркова Мова навчання українська
Кількість залікових модулів – 3	спеціальність – 262 Правоохоронна діяльність	Рік підготовки: <i>Денна – 3</i> Семестр: <i>Денна – 5</i>
Кількість змістових модулів – 2	Ступінь вищої освіти – бакалавр	Лекції: <i>Денна – 28</i> Практичні заняття: <i>Денна – 28</i>
Загальна кількість годин – 150		Самостійна робота: <i>Денна – 91</i> <i>в т. ч. тренінг, КПЗ - 8</i> Індивідуальна робота : <i>Денна – 3</i>
Тижневих годин – 13 з них аудиторних – 8		Вид підсумкового контролю – залік

2. Мета і завдання вивчення дисципліни

2.1. Мета вивчення дисципліни. Метою викладання навчальної дисципліни «Міжнародні та національні стандарти захисту прав і свобод людини» є опанування певним інструментарієм науки міжнародного права, вивчення основних прав і свобод людини та громадянина, основних принципів та джерел, завдяки яким здійснюється захист прав, співвідношення міжнародного права з внутрішньодержавним правом, а також вивчення процесуальних моментів захисту прав і свобод людини та громадянина. Важливим є підготовка правоохоронця із широким колом знань щодо охоронюваних прав і свобод людини і громадянина з чітким усвідомленням своєї ролі у захисті цих прав. Дисципліна передбачає послідовний та системний розгляд правової основи міжнародно-правових стандартів прав людини, теоретичні та практичні аспекти їх застосування, використання міжнародно-правових стандартів прав людини у діяльності судових та правоохоронних органів України.

2.2. Основним завданням вивчення дисципліни «Міжнародні та національні стандарти захисту прав і свобод людини» є формування у здобувачів вищої освіти знань, вмінь та навичок, які відповідають Стандарту вищої освіти за спеціальністю 262 «Правоохоронна діяльність» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти та завданням, які ставляться перед працівниками правоохоронних органів на конкретному етапі розвитку українського суспільства.

У процесі вивчення дисципліни здобувачі вищої освіти повинні усвідомлювати предметну область, серед іншого предметом вивчення якої є міжнародні та національні стандарти забезпечення прав і свобод людини.

Серед спеціальних компетентностей, на які спрямоване вивчення дисципліни є: усвідомлення функцій держави, форми реалізації цих функцій, правових основ правоохоронної діяльності; дотримання основних принципів реалізації правоохоронної функції держави; здатність організовувати нагляд (контроль) за додержанням вимог законодавства у сфері правоохоронної діяльності; здатність професійно оперувати категоріальнопонятійним апаратом права і правоохоронної діяльності.; Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань та навичок у професійній діяльності; Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати правову інформацію з різних джерел; Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації; Здатність ефективно застосовувати сучасні техніку і технології захисту людини, матеріальних цінностей і суспільних відносин від проявів криміногенної обстановки та обґрунтовувати вибір засобів та систем захисту людини і суспільних відносин.

Навчальна дисципліна « Міжнародні та національні стандарти захисту прав і свобод людини » має тісний її взаємозв'язок з іншими навчальними дисциплінами: «Адміністративно-юрисдикційна діяльність поліції», «Судові та правоохоронні органи України», «Кримінальне право», «Кримінальний процес» та ін.

Очікувані результати навчання: у результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен

знати:

- Поняття та особливості міжнародно-правових стандартів прав людини;
- Правову основу міжнародно-правових стандартів прав людини;
- Механізм утворення та використання міжнародно-правових стандартів прав людини;
- Теоретичні та практичні питання застосування міжнародно-правових стандартів прав людини в Україні;
- Використання міжнародно-правових стандартів прав людини в діяльності судових, правоохоронних та правозахисних органів України тощо.

вміти:

- відтворювати основні поняття та категорії навчальної дисципліни;
- довільно використовувати засвоєні знання для правильного формулювання складних юридичних понять і категорій з подальшим їх використанням при вивченні інших нормативних та варіативних дисциплін; вірно тлумачити норми права; безпомилково застосовувати правові приписи при виконанні своїх службових повноважень;

- на основі засвоєння теоретичних знань, вміти з наукових позицій давати правильну оцінку окремим аспектам діяльності щодо захисту прав і свобод людини та громадянина н міжнародному та національному рівнях, розкривати їх дійсну сутність, розуміти соціальне призначення; давати морально-правову оцінку діяльності суб'єктів міжнародного права у сфері захисту прав людини; давати фахову оцінку проявам порушення, невизнання або оспорювання прав і свобод людини тв громадянина з метою вироблення основних напрямів і форм їх захисту; знаходити шляхи розв'язання задач, що виникають у працівника правоохоронного органу під час виконання професійних завдань;

- переосмислювати наявні знання стосовно нових фактів; адаптувати раніше отримані знання, вміння та навички до змінних умов та нестандартних ситуацій; самостійно вести експериментальну, науково-дослідницьку діяльність.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Міжнародно-правові засади прав людини

ТЕМА 1. ПОНЯТТЯ ТА ОСОБЛИВОСТІ МІЖНАРОДНО-ПРАВОВИХ СТАНДАРТІВ ПРАВ ЛЮДИНИ

1. Міжнародні документи щодо захисту прав людини.
2. Загальна декларація з прав людини та інші угоди у галузі прав людини.
3. Конвенція про захист прав людини та основоположних свобод 1950 р. як регіональний документ у галузі прав людини.

ТЕМА 2.ПРАВОВА ОСНОВА МІЖНАРОДНО-ПРАВОВИХ СТАНДАРТІВ ПРАВ ЛЮДИНИ

1. Міжнародно-правові організації з прав людини.
2. Класифікація джерел у сфері захисту прав людини і громадянина

ТЕМА 3. МЕХАНІЗМ УТВОРЕННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ МІЖНАРОДНО-ПРАВОВИХ СТАНДАРТІВ ПРАВ ЛЮДИНИ

1. Поняття міжнародних механізмів прав людини і громадянина.
2. Міжнародні механізми захисту прав людини.

ТЕМА 4. ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ ПИТАННЯ ЗАСТОСУВАННЯ МІЖНАРОДНО-ПРАВОВИХ СТАНДАРТІВ ПРАВ ЛЮДИНИ В УКРАЇНІ

1. Міжнародні стандарти регламентації прав людини в Україні та проблеми їх застосування.
2. Питання застосування міжнародно-правових стандартів прав людини і громадянина.

ТЕМА 5. ВИКОРИСТАННЯ МІЖНАРОДНО-ПРАВОВИХ СТАНДАРТІВ ПРАВ ЛЮДИНИ В ДІЯЛЬНОСТІ СУДОВИХ, ПРАВООХОРОННИХ ТА ПРАВОЗАХИСНИХ ОРГАНІВ В УКРАЇНІ

1. Поняття та основні елементи механізму міжнародно-правових стандартів прав людини в діяльності судових, правоохоронних та правозахисних органів в Україні.
2. Міжнародні документи у механізмі використання міжнародно-правових стандартів прав людини в діяльності судових, правоохоронних та правозахисних органів в Україні.

ТЕМА 6. ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СУД З ПРАВ ЛЮДИНИ ТА ПРИНЦИПИ, НА ЯКИХ ЗАСНОВАНА ЙОГО ДІЯЛЬНІСТЬ

1. Вплив рішень Європейського суду з прав людини на національне право України;
2. Правова основа процедури розгляду справ ЄСПЛ;
3. Особливості функціонування Європейського суду з прав людини.
4. Принципи розгляду справ ЄСПЛ.

5. Юрисдикція за Конвенцією та принцип екстериторіальності

ТЕМА 7. МІЖНАРОДНО-ПРАВОВІ СТАНДАРТИ ЗАХИСТУ ОСІБ, ЩО НАЛЕЖАТЬ ДО ПЕВНИХ ГРУП НАСЕЛЕННЯ

1. Міжнародно-правові стандарти захисту біженців.
2. Міжнародно-правові стандарти захисту жінок.
3. Міжнародно-правові стандарти захисту дітей.

Змістовий модуль 2. Вплив міжнародно-правових стандартів прав людини на національну судову, правоохоронну та правозахисну практику

ТЕМА 8. ВИКОРИСТАННЯ МІЖНАРОДНО-ПРАВОВИХ СТАНДАРТІВ ПРАВ ЛЮДИНИ В ДІЯЛЬНОСТІ СУДОВИХ, ПРАВООХОРОННИХ ТА ПРАВОЗАХИСНИХ ОРГАНІВ В УКРАЇНІ

1. Міжнародно-правові стандарти прав людини в діяльності судових, правоохоронних та правозахисних органів в Україні.
2. Особливості застосування міжнародно-правових стандартів прав людини в діяльності органів внутрішніх справ

ТЕМА 9. МІСЦЕ НОРМ МІЖНАРОДНОГО ПРАВА У ПРАВОВІЙ СИСТЕМІ УКРАЇНИ

1. Конституційне закріплення місця міжнародних договорів в національній правовій системі
2. Конституція України і міжнародно-правові зобов'язання недоговірного характеру
3. Місце рішень міжнародних судів у правовій системі України
4. Закон України «Про виконання рішень та застосування практики Європейського Суду з прав людини»
5. Прецедентний характер рішень ЄСПЛ
6. Національна практика виконання зобов'язань за ЄКПЛ

ТЕМА 10. МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ ПРОТИДІЇ КАТУВАННЮ, НЕЛЮДСЬКОМУ І ТАКОМУ, ЩО ПРИНИЖУЄ ГІДНІСТЬ, ПОВОДЖЕННЮ І ПОКАРАННЮ ОСОБИ

1. Види неналежного поведження та відмінності між ними. Форми забороненого поведження. Гарантії проти жорстокого поведження.
2. Обов'язок проведення ефективного розслідування фактів жорстокого поведження. Критерії ефективного розслідування.
3. Оцінка судом доказів, отриманих внаслідок катування, нелюдського або такого, що принижує гідність особи, поведження або погрози застосування такого поведження, на предмет їх допустимості.
4. Судова практика у справах про порушення заборони катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поведження та покарань в Україні.

ТЕМА 11. СКЛАДОВІ ЕЛЕМЕНТИ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУДОВИЙ РОЗГЛЯД

1. Доктринальні підходи щодо структурних елементів права на справедливий судовий розгляд.
2. Право на усний судовий розгляд та особисту присутність обвинуваченого під час судового розгляду кримінальної справи. Право на відкритий судовий розгляд. Право на публічне оголошення судового рішення, ухваленого за результатами судового розгляду.
3. Право на безперешкодний доступ до правосуддя.

4. Суд, встановлений законом. Поняття суду в розумінні ст. 6 КЗПЛ.
5. Поняття незалежного, безстороннього суду, «розумного строку» в тлумаченні Європейського Суду з прав людини. Критерії для визначення розумності строків. Оскарження розумних строків згідно з законодавством України.

ТЕМА 12. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ГАРАНТІЇ СПРАВЕДЛИВОГО СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ ЗГІДНО З П.П. 2, 3 СТ. 6 КОНВЕНЦІЇ ПРО ЗАХИСТ ПРАВ ЛЮДИНИ ТА ОСНОВОПОЛОЖНИХ СВОБОД

1. Тлумачення положення про презумпцію невинуватості, закріпленого в п. 2 ст. 6 КЗПЛ, Європейським Судом з прав людини.
2. Мінімальні процесуальні гарантії, передбачені підп. «а», «b» п. 3 ст. 6 КЗПЛ.
3. Змагальність та рівноправність сторін у судовому процесі. Закріплені в п. 3 КЗПЛ процесуальні гарантії, які покликані забезпечити реалізацію принципу змагальності.
4. Співвідношення міжнародних стандартів права особи на захист з національними стандартами.

ТЕМА 13. МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ ПРАВА ОСОБИ НА СВОБОДУ ТА ОСОБИСТУ НЕДОТОРКАНИСТЬ

1. Допустимі підстави позбавлення свободи згідно з ч. 1 ст. 5 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод.
2. Підстави та умови обрання запобіжних заходів, пов'язаних з позбавленням свободи, та продовження їх строків згідно з практикою ЄСПЛ та кримінальним процесуальним законодавством України.
3. Обґрунтована підозра як підстава для обрання запобіжного заходу, пов'язаного з позбавленням свободи, та продовження його строків.

ТЕМА 14. ПОНЯТТЯ ТА ВИДИ РИЗИКІВ У МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТАХ ПРАВА ОСОБИ НА СВОБОДУ ТА ОСОБИСТУ НЕДОТОРКАНИСТЬ

1. Наявність ризиків (ризиків), які дають достатні підстави вважати, що підозрюваний, обвинувачений, засуджений може здійснити дії, проти яких спрямовані запобіжні заходи.
2. Недостатність застосування більш м'яких запобіжних заходів для запобігання ризику або ризикам, зазначеним у клопотанні сторони обвинувачення.
3. Умови визнання затримання «законним». Проблема «незапротокольного затримання» в Україні. Процесуальні гарантії у випадку позбавлення свободи, надані ст. 5 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод.

ТЕМА 15. МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ ПРАВА НА ВІДШКОДУВАННЯ (КОМПЕНСАЦІЮ) ШКОДИ, ЗАВДАНОЇ ВНАСЛІДОК НЕЗАКОННОГО ЗАТРИМАННЯ, ТРИМАННЯ ПІД ВАРТОЮ, ЗАСУДЖЕННЯ

1. Право на відшкодування (компенсацію) шкоди, гарантоване п. 5 ст. 5 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та ст. 3 Протоколу №7 до Конвенції. Практика Європейського Суду з прав людини щодо тлумачення правана відшкодування (компенсацію) шкоди у випадку незаконного арешту, затримання, засудження.
2. Право особи на компенсацію у випадку незаконного арешту або затримання.
3. Право на компенсацію у випадку судової помилки.
4. Регулювання питання відшкодування (компенсації) шкоди, завданої внаслідок незаконного засудження, незаконного повідомлення про підозру у вчиненні кримінального правопорушення, незаконного взяття і тримання під вартою, незаконного затримання, актами законодавства України.

ТЕМА 16. МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ ПРАВА НА ПОВАГУ ДО НЕДОТОРКАНОСТІ ЖИТЛА АБО ІНШОГО ВОЛОДІННЯ ОСОБИ, ТАЄМНИЦІ КОРЕСПОНДЕНЦІЇ ТА ТЕЛЕФОННИХ РОЗМОВ, ЗАКРІПЛЕНІ В СТ. 8 КОНВЕНЦІЇ ПРО ЗАХИСТ ПРАВ ЛЮДИНИ І ОСНОВОПОЛОЖНИХ СВОБОД

1. Право на недоторканність житла, таємницю кореспонденції та телефонних розмов. Поняття "житло" та "кореспонденція" в тлумаченні Європейського Суду з прав людини.
2. Загальні вимоги щодо виправданості втручання у права, гарантовані ст. 8 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод.
3. Процедура законного обмеження права на недоторканність житла, таємницю кореспонденції та телефонних розмов в кримінальному процесі України.
4. Оцінка доказів, отриманих в результаті необґрунтованого обшуку, накладення арешту на кореспонденцію, її огляду та виїмки, зняття інформації з каналів зв'язку.

ТЕМА 17. МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ ПОТЕРПІЛИХ ОСІБ В КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ

1. Міжнародні стандарти процесуального становища потерпілого в кримінальному провадженні.
2. Міжнародні стандарти відшкодування шкоди особі, яка потерпіла від кримінального правопорушення, за рахунок держави.
3. Законодавча регламентація права на відшкодування (компенсацію) шкоди особі, яка потерпіла від кримінального правопорушення, за рахунок держави в Україні. Основні напрямки удосконалення законодавства України у цій сфері.

ТЕМА 18. ОСНОВНІ МІЖНАРОДНІ ПРИНЦИПИ І СТАНДАРТИ З ДОТРИМАННЯ ПРАВ ЛЮДИНИ ПРИЙНЯТІ ООН У СФЕРІ ВИКОНАННЯ ПОКАРАНЬ ТА ПОВОДЖЕННЯ ІЗ ЗАСУДЖЕНИМИ (УВ'ЯЗНЕНИМИ)

1. Мінімальні стандартні правила поведження з в'язнями (Правила Мандели)
2. Конвенція проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поведження і покарання
3. Керівництво з ефективного розслідування і документування тортур та інших, нелюдських або таких, що принижують гідність поведження чи покарання (Стамбульський протокол)
4. Кодекс поведінки посадових осіб з підтримання правопорядку

ТЕМА 19. ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ МІЖНАРОДНИХ АКТІВ ЩОДО ЗАХИСТУ ПРАВ ВРАЗЛИВИХ КАТЕГОРІЙ ЗАСУДЖЕНИХ

1. Міжнародні правові акти ООН, що визначають та проголошують права дитини.
2. Мінімальні стандартні правила ООН, які стосуються відправлення правосуддя щодо неповнолітніх (Пекінські правила).
3. Правила ООН щодо поведження з жінками-в'язнями та заходів, не пов'язаних з позбавленням волі, по відношенню до жінок-злочинниць (Бангкокські правила).
4. Конвенція про права інвалідів та Факультативний протокол до неї.

ТЕМА 20. ПРАВОМІРНЕ ОБМЕЖЕННЯ ПРАВ ЛЮДИНИ В МІЖНАРОДНОМУ ЗАКОНОДАВСТВІ

1. Поняття обмеження прав і свобод
2. Обмеження прав і свобод за надзвичайних умов (дерогація)
3. Матеріальні умови дeroгації
4. Процесуальні умови дeroгації

ТЕМА 21. КОНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВІ ОБМЕЖЕННЯ ПРАВ І СВОБОД ЛЮДИНИ І ГРОМАДЯНИНА В УКРАЇНІ

1. Теоретико-правові питання дослідження конституційно-правових обмежень прав і свобод людини і громадянина
2. Особливості конституційно-правового регулювання обмежень прав і свобод людини і громадянина в Україні
3. Сучасні проблеми конституційно-правових обмежень прав і свобод людини і громадянина в Україні та шляхи їх вирішення

ТЕМА 22. ПЕРСПЕКТИВИ РЕФОРМУВАННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВОГО МЕХАНІЗМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ І СВОБОД ЛЮДИНИ ТА ГРОМАДЯНИНА

1. Перспективи розвитку національних конституційних механізмів захисту прав людини в умовах європейської інтеграції України.
2. Правове забезпечення розвитку конституційних механізмів захисту прав людини
3. Перспективи розвитку конституційних механізмів захисту прав людини в Україні.

4. СТРУКТУРА ЗАЛІКОВОГО КРЕДИТУ

з дисципліни «Міжнародні та національні стандарти захисту прав і свобод людини»
для студентів денної форми навчання

		Лекції	Кількість годин				Контрольні заходи
			Прак-тичні заняття	Самостій на робота	Індиві-дуальна робота	Тренінг, КПЗ	
Змістовий модуль 1. Міжнародно-правові засади прав людини							
1.	ТЕМА 1. ПОНЯТТЯ ТА ОСОБЛИВОСТІ МІЖНАРОДНО-ПРАВОВИХ СТАНДАРТІВ ПРАВ ЛЮДИНИ	1	1	2	1	4	Тести Опитування
2.	ТЕМА 2.ПРАВОВА ОСНОВА МІЖНАРОДНО-ПРАВОВИХ СТАНДАРТІВ ПРАВ ЛЮДИНИ	1	1	2			Кейси, обговорення
3.	ТЕМА 3. МЕХАНІЗМ УТВОРЕННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ МІЖНАРОДНО-ПРАВОВИХ СТАНДАРТІВ ПРАВ ЛЮДИНИ	1	1	4			Тести, опитування
4.	ТЕМА 4. ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ ПИТАННЯ ЗАСТОСУВАННЯ МІЖНАРОДНО-ПРАВОВИХ СТАНДАРТІВ ПРАВ ЛЮДИНИ В УКРАЇНІ	1	1	4			Мозковий штурм, питання до обговорення
5.	ТЕМА 5. ВИКОРИСТАННЯ МІЖНАРОДНО-ПРАВОВИХ СТАНДАРТІВ ПРАВ ЛЮДИНИ В ДІЯЛЬНОСТІ СУДОВИХ, ПРАВООХОРОННИХ ТА ПРАВОЗАХИСНИХ ОРГАНІВ В УКРАЇНІ	1	1	4			Кейси

6.	ТЕМА 6. ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СУД З ПРАВ ЛЮДИНИ ТА ПРИНЦИПИ, НА ЯКИХ ЗАСНОВАНА ЙОГО ДІЯЛЬНІСТЬ	1	1	2			Тести, опитування
7.	ТЕМА 7. МІЖНАРОДНО-ПРАВОВІ СТАНДАРТИ ЗАХИСТУ ОСІБ, ЩО НАЛЕЖАТЬ ДО ПЕВНИХ ГРУП НАСЕЛЕННЯ	1	1	2			Тести, опитування
Змістовий модуль 2. Вплив міжнародно-правових стандартів прав людини на національну судову, правоохоронну та правозахисну практику							
8.	ТЕМА 8. ВИКОРИСТАННЯ МІЖНАРОДНО-ПРАВОВИХ СТАНДАРТИВ ПРАВ ЛЮДИНИ В ДІЯЛЬНОСТІ СУДОВИХ, ПРАВООХОРОННИХ ТА ПРАВОЗАХИСНИХ ОРГАНІВ В УКРАЇНІ	1	1	2			Кейси, обговорення
9.	ТЕМА 9. МІСЦЕ НОРМ МІЖНАРОДНОГО ПРАВА У ПРАВОВІЙ СИСТЕМІ УКРАЇНИ	1	1	2			Тести, опитування
10.	ТЕМА 10. МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ ПРОТИДІЇ КАТУВАННЮ, НЕЛЮДСЬКОМУ І ТАКОМУ, ЩО ПРИНИЖУЄ ГІДНІСТЬ, ПОВОДЖЕННЮ І ПОКАРАННЮ ОСОБИ	1	1	2			Кейси обговорення
11.	ТЕМА 11. СКЛАДОВІ ЕЛЕМЕНТИ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУДОВИЙ РОЗГЛЯД	1	1	2			Тести, опитування
12.	ТЕМА 12. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ГАРАНТІЇ СПРАВЕДЛИВОГО СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ ЗГІДНО З П.П. 2, 3 СТ. 6 КОНВЕНЦІЇ ПРО ЗАХИСТ ПРАВ ЛЮДИНИ ТА ОСНОВОПОЛОЖНИХ СВОБОД	1	1	5	1		Кейси обговорення
13.	ТЕМА 13. МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ ПРАВА ОСОБИ НА СВОБОДУ ТА ОСОБИСТУ НЕДОТОРКАНІСТЬ	1	1	2			Кейси обговорення
14.	ТЕМА 14. ПОНЯТТЯ ТА ВИДИ РИЗИКІВ У МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТАХ ПРАВА ОСОБИ НА СВОБОДУ ТА ОСОБИСТУ НЕДОТОРКАНІСТЬ	1	1	5			Тести, опитування

15	ТЕМА 15. МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ ПРАВА НА ВІДШКОДУВАННЯ (КОМПЕНСАЦІЮ) ШКОДИ, ЗАВДАНОЇ ВНАСЛІДОК НЕЗАКОННОГО ЗАТРИМАННЯ, ТРИМАННЯ ПІД ВАРТОЮ, ЗАСУДЖЕННЯ	1	1	2			Опитування
16	ТЕМА 16. МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ ПРАВА НА ПОВАГУ ДО НЕДОТОРКАНОСТІ ЖИТЛА АБО ІНШОГО ВОЛОДІННЯ ОСОБИ, ТАЄМНИЦІ КОРЕСПОНДЕНЦІЇ ТА ТЕЛЕФОННИХ РОЗМОВ, ЗАКРІПЛЕНІ В СТ. 8 КОНВЕНЦІЇ ПРО ЗАХИСТ ПРАВ ЛЮДИНИ І ОСНОВОПОЛОЖНИХ СВОБОД	1	1	2			Кейси, опитування
17	ТЕМА 17. МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ ПОТЕРПІЛИХ ОСІБ В КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ	1	1	4			Тести, опитування
18	ТЕМА 18. ОСНОВНІ МІЖНАРОДНІ ПРИНЦИПИ І СТАНДАРТИ З ДОТРИМАННЯ ПРАВ ЛЮДИНИ ПРИЙНЯТІ ООН У СФЕРІ ВИКОНАННЯ ПОКАРАНЬ ТА ПОВОДЖЕННЯ ІЗ ЗАСУДЖЕНИМИ (УВ'ЯЗНЕНИМИ)	1	1	4			Питання до обговорення
19	ТЕМА 19. ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ МІЖНАРОДНИХ АКТИВ ЩОДО ЗАХИСТУ ПРАВ ВРАЗЛИВИХ КАТЕГОРІЙ ЗАСУДЖЕНИХ	1	1	4			Кейси, боготорення
20	ТЕМА 20. ПРАВОМІРНЕ ОБМЕЖЕННЯ ПРАВ ЛЮДИНИ В МІЖНАРОДНОМУ ЗАКОНОДАВСТВІ	1	1	4			Опитування
21	ТЕМА 21. КОНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВІ ОБМЕЖЕННЯ ПРАВ І СВОБОД ЛЮДИНИ І ГРОМАДЯНИНА В УКРАЇНІ	1	1	5			Питання до обговорення

1

22	ТЕМА 22. ПЕРСПЕКТИВИ РЕФОРМУВАННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВОГО МЕХАНІЗМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ І СВОБОД ЛЮДИНИ ТА ГРОМАДЯНИНА	1	1	4			Кейси, обговорення
	Разом 150 год	28	28	83	3	8	

5. ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ (ДЕННА ФОРМА НАВЧАННЯ)

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 1

ТЕМА 1. ПОНЯТТЯ ТА ОСОБЛИВОСТІ МІЖНАРОДНО-ПРАВОВИХ СТАНДАРТІВ ПРАВ ЛЮДИНИ

1. Міжнародні документи щодо захисту прав людини.
2. Загальна декларація з прав людини та інші угоди у галузі прав людини.
3. Конвенція про захист прав людини та основоположних свобод 1950 р. як регіональний документ у галузі прав людини.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 2

ТЕМА 2. ПРАВОВА ОСНОВА МІЖНАРОДНО-ПРАВОВИХ СТАНДАРТІВ ПРАВ ЛЮДИНИ

1. Міжнародно-правові організації з прав людини.
2. Класифікація джерел у сфері захисту прав людини і громадянина

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 3

ТЕМА 3. МЕХАНІЗМ УТВОРЕННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ МІЖНАРОДНО-ПРАВОВИХ СТАНДАРТІВ ПРАВ ЛЮДИНИ

1. Поняття міжнародних механізмів прав людини і громадянина.
2. Міжнародні механізми захисту прав людини.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 3

ТЕМА 4. ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ ПИТАННЯ ЗАСТОСУВАННЯ МІЖНАРОДНО-ПРАВОВИХ СТАНДАРТІВ ПРАВ ЛЮДИНИ В УКРАЇНІ

1. Міжнародні стандарти регламентації прав людини в Україні та проблеми їх застосування.
2. Питання застосування міжнародно-правових стандартів прав людини і громадянина.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 5

ТЕМА 5. ВИКОРИСТАННЯ МІЖНАРОДНО-ПРАВОВИХ СТАНДАРТІВ ПРАВ ЛЮДИНИ В ДІЯЛЬНОСТІ СУДОВИХ, ПРАВООХОРОННИХ ТА ПРАВОЗАХИСНИХ ОРГАНІВ В УКРАЇНІ

1. Поняття та основні елементи механізму міжнародно-правових стандартів прав людини в діяльності судових, правоохоронних та правозахисних органів в Україні.
2. Міжнародні документи у механізмі використання міжнародно-правових стандартів прав людини в діяльності судових, правоохоронних та правозахисних органів в Україні.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 6.

ТЕМА 6. ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СУД З ПРАВ ЛЮДИНИ ТА ПРИНЦИПИ, НА ЯКИХ ЗАСНОВАНА ЙОГО ДІЯЛЬНІСТЬ

1. Вплив рішень Європейського суду з прав людини на національне право України;

2. Правова основа процедури розгляду справ ЄСПЛ;
3. Особливості функціонування Європейського суду з прав людини.
4. Принципи розгляду справ ЄСПЛ.
5. Юрисдикція за Конвенцією та принцип екстериторіальності

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 7

ТЕМА 7. МІЖНАРОДНО-ПРАВОВІ СТАНДАРТИ ЗАХИСТУ ОСІБ, ЩО НАЛЕЖАТЬ ДО ПЕВНИХ ГРУП НАСЕЛЕННЯ

1. Міжнародно-правові стандарти захисту біженців.
2. Міжнародно-правові стандарти захисту жінок.
3. Міжнародно-правові стандарти захисту дітей.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 8.

ТЕМА 8. ВИКОРИСТАННЯ МІЖНАРОДНО-ПРАВОВИХ СТАНДАРТІВ ПРАВ ЛЮДИНИ В ДІЯЛЬНОСТІ СУДОВИХ, ПРАВООХОРОННИХ ТА ПРАВОЗАХИСНИХ ОРГАНІВ В УКРАЇНІ

1. Міжнародно-правові стандарти прав людини в діяльності судових, правоохоронних та правозахисних органів в Україні.
2. Особливості застосування міжнародно-правових стандартів прав людини в діяльності органів внутрішніх справ

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 9

ТЕМА 9. МІСЦЕ НОРМ МІЖНАРОДНОГО ПРАВА У ПРАВОВІЙ СИСТЕМІ УКРАЇНИ

1. Конституційне закріплення місця міжнародних договорів в національній правовій системі
2. Конституція України і міжнародно-правові зобов'язання недоговорного характеру
3. Місце рішень міжнародних судів у правовій системі України
4. Закон України «Про виконання рішень та застосування практики Європейського Суду з прав людини»
5. Прецедентний характер рішень ЄСПЛ
6. Національна практика виконання зобов'язань за ЄКПЛ

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 10

ТЕМА 10. МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ ПРОТИДІЇ КАТУВАННЮ, НЕЛЮДСЬКОМУ І ТАКОМУ, ЩО ПРИНИЖУЄ ГІДНІСТЬ, ПОВОДЖЕННЮ І ПОКАРАННЮ ОСОБИ

1. Види неналежного поведження та відмінності між ними. Форми забороненого поведження. Гарантії проти жорстокого поведження.
2. Обов'язок проведення ефективного розслідування фактів жорстокого поведження. Критерії ефективного розслідування.
3. Оцінка судом доказів, отриманих внаслідок катування, нелюдського або такого, що принижує гідність особи, поведження або погрози застосування такого поведження, на предмет їх допустимості.
4. Судова практика у справах про порушення заборони катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поведження та покарань в Україні.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 11

ТЕМА 11. СКЛАДОВІ ЕЛЕМЕНТИ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУДОВИЙ РОЗГЛЯД

1. Доктринальні підходи щодо структурних елементів права на справедливий судовий розгляд.

2. Право на усний судовий розгляд та особисту присутність обвинуваченого під час судового розгляду кримінальної справи. Право на відкритий судовий розгляд. Право на публічне оголошення судового рішення, ухваленого за результатами судового розгляду.
3. Право на безперешкодний доступ до правосуддя.
4. Суд, встановлений законом. Поняття суду в розумінні ст. 6 КЗПЛ.
5. Поняття незалежного, безстороннього суду, «розумного строку» в тлумаченні Європейського Суду з прав людини. Критерії для визначення розумності строків. Оскарження розумних строків згідно з законодавством України.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 12

ТЕМА 12. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ГАРАНТІЇ СПРАВЕДЛИВОГО СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ ЗГІДНО З П.П. 2, 3 СТ. 6 КОНВЕНЦІЇ ПРО ЗАХИСТ ПРАВ ЛЮДИНИ ТА ОСНОВОПОЛОЖНИХ СВОБОД

1. Тлумачення положення про презумпцію невинуватості, закріпленого в п. 2 ст. 6 КЗПЛ, Європейським Судом з прав людини.
2. Мінімальні процесуальні гарантії, передбачені підп. «а», «b» п. 3 ст. 6 КЗПЛ.
3. Змагальність та рівноправність сторін у судовому процесі. Закріплені в п. 3 КЗПЛ процесуальні гарантії, які покликані забезпечити реалізацію принципу змагальності.
4. Співвідношення міжнародних стандартів права особи на захист з національними стандартами.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 13.

ТЕМА 13. МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ ПРАВА ОСОБИ НА СВОБОДУ ТА ОСОБИСТУ НЕДОТОРКАНИСТЬ

1. Допустимі підстави позбавлення свободи згідно з ч. 1 ст. 5 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод.
2. Підстави та умови обрання запобіжних заходів, пов'язаних з позбавленням свободи, та продовження їх строків згідно з практикою ЄСПЛ та кримінальним процесуальним законодавством України.
3. Обґрунтована підозра як підстава для обрання запобіжного заходу, пов'язаного з позбавленням свободи, та продовження його строків.
4. Наявність ризиків (ризику), які дають достатні підстави вважати, що підозрюваний, обвинувачений, засуджений може здійснити дії, проти яких спрямовані запобіжні заходи.
5. Недостатність застосування більш м'яких запобіжних заходів для запобігання ризику або ризикам, зазначеним у клопотанні сторони обвинувачення.
6. Умови визнання затримання «законним». Проблема «незапротокольного затримання» в Україні. Процесуальні гарантії у випадку позбавлення свободи, надані ст. 5 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 14

ТЕМА 14. ПОНЯТТЯ ТА ВИДИ РИЗИКІВ У МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТАХ ПРАВА ОСОБИ НА СВОБОДУ ТА ОСОБИСТУ НЕДОТОРКАНИСТЬ

1. Наявність ризиків (ризику), які дають достатні підстави вважати, що підозрюваний, обвинувачений, засуджений може здійснити дії, проти яких спрямовані запобіжні заходи.
2. Недостатність застосування більш м'яких запобіжних заходів для запобігання ризику або ризикам, зазначеним у клопотанні сторони обвинувачення.
3. Умови визнання затримання «законним». Проблема «незапротокольного затримання» в Україні. Процесуальні гарантії у випадку позбавлення свободи, надані ст. 5 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 15

**ТЕМА 15. МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ ПРАВА НА ВІДШКОДУВАННЯ
(КОМПЕНСАЦІЮ) ШКОДИ, ЗАВДАНОЇ ВНАСЛІДОК НЕЗАКОННОГО ЗАТРИМАННЯ,
ТРИМАННЯ ПІД ВАРТОЮ, ЗАСУДЖЕННЯ**

1. Право на відшкодування (компенсацію) шкоди, гарантоване п. 5 ст. 5 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та ст. 3 Протоколу №7 до Конвенції. Практика Європейського Суду з прав людини щодо тлумачення праванавідшкодування (компенсацію) шкоди у випадку незаконного арешту, затримання, засудження.

2. Право особи на компенсацію у випадку незаконного арешту або затримання.

3. Право на компенсацію у випадку судово їпомилки.

4. Регулювання питання відшкодування (компенсації) шкоди, завданої внаслідок незаконного засудження, незаконного повідомлення про підозру у вчиненні кримінального правопорушення, незаконного взяття і тримання під вартою, незаконного затримання, актами законодавства України.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 16.

**ТЕМА 16. МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ ПРАВА НА ПОВАГУ ДО
НЕДОТОРКАНОСТІ ЖИТЛА АБО ІНШОГО ВОЛОДІННЯ ОСОБИ, ТАЄМНИЦІ
КОРЕСПОНДЕНЦІЇ ТА ТЕЛЕФОННИХ РОЗМОВ, ЗАКРІПЛЕНІ В СТ. 8 КОНВЕНЦІЇ ПРО
ЗАХИСТ ПРАВ ЛЮДИНИ І ОСНОВОПОЛОЖНИХ СВОБОД**

1. Право на недоторканність житла, таємницю кореспонденції та телефонних розмов. Поняття "житло" та "кореспонденція" в тлумаченні Європейського Суду з прав людини.

2. Загальні вимоги щодо виправданості втручання у права, гарантовані ст. 8 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод.

3. Процедура законного обмеження права на недоторканність житла, таємницю кореспонденції та телефонних розмов в кримінальному процесі України.

4. Оцінка доказів, отриманих в результаті необґрунтованого обшуку, накладення арешту на кореспонденцію, її огляду та виїмки, зняття інформації з каналів зв'язку.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ №17

**ТЕМА 17. МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ ПОТЕРПІЛИХ ОСІБ
В КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ**

1. Міжнародні стандарти процесуального становища потерпілого в кримінальному провадженні.

2. Міжнародні стандарти відшкодування шкоди особі, яка потерпіла від кримінального правопорушення, за рахунок держави.

3. Законодавча регламентація права на відшкодування (компенсацію) шкоди особі, яка потерпіла від кримінального правопорушення, за рахунок держави в Україні. Основні напрямки удосконалення законодавства України у цій сфері.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 18.

**ТЕМА 18. ОСНОВНІ МІЖНАРОДНІ ПРИНЦИПИ І СТАНДАРТИ З ДОТРИМАННЯ
ПРАВ ЛЮДИНИ ПРИЙНЯТІ ООН У СФЕРІ ВИКОНАННЯ ПОКАРАНЬ ТА
ПОВОДЖЕННЯ ІЗ ЗАСУДЖЕНИМИ (УВ'ЯЗНЕНИМИ)**

1. Мінімальні стандартні правила поведження з в'язнями (Правила Мандели)

2. Конвенція проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поведження і покарання

3. Керівництво з ефективного розслідування і документування тортур та інших, нелюдських або таких, що принижують гідність поведження чи покарання (Стамбульський протокол)

4. Кодекс поведінки посадових осіб з підтримання правопорядку

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 19

ТЕМА 19. ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ МІЖНАРОДНИХ АКТІВ ЩОДО ЗАХИСТУ ПРАВ ВРАЗЛИВИХ КАТЕГОРІЙ ЗАСУДЖЕНИХ

5. Міжнародні правові акти ООН, що визначають та проголошують права дитини.
6. Мінімальні стандартні правила ООН, які стосуються відправлення правосуддя щодо неповнолітніх (Пекінські правила).
7. Правила ООН щодо поводження з жінками-в'язнями та заходів, не пов'язаних з позбавленням волі, по відношенню до жінок-злочинниць (Бангкокські правила).
8. Конвенція про права інвалідів та Факультативний протокол до неї.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 20

ТЕМА 20. ПРАВОМІРНЕ ОБМЕЖЕННЯ ПРАВ ЛЮДИНИ В МІЖНАРОДНОМУ ЗАКОНОДАВСТВІ

1. Поняття обмеження прав і свобод
2. Обмеження прав і свобод за надзвичайних умов (дерогація)
3. Матеріальні умови дeroгації
4. Процесуальні умови дeroгації

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ №12

ТЕМА 20. КОНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВІ ОБМЕЖЕННЯ ПРАВ І СВОБОД ЛЮДИНИ І ГРОМАДЯНИНА В УКРАЇНІ

4. Теоретико-правові питання дослідження конституційно-правових обмежень прав і свобод людини і громадянина
5. Особливості конституційно-правового регулювання обмежень прав і свобод людини і громадянина в Україні
6. Сучасні проблеми конституційно-правових обмежень прав і свобод людини і громадянина в Україні та шляхи їх вирішення

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 21.

ТЕМА 21. ПЕРСПЕКТИВИ РЕФОРМУВАННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВОГО МЕХАНІЗМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ І СВОБОД ЛЮДИНИ ТА ГРОМАДЯНИНА

1. Перспективи розвитку національних конституційних механізмів захисту прав людини в умовах європейської інтеграції України.
2. Правове забезпечення розвитку конституційних механізмів захисту прав людини
3. Перспективи розвитку конституційних механізмів захисту прав людини в Україні.

6. КОМПЛЕКСНЕ ПРАКТИЧНЕ ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ.

Комплексне практичне індивідуальне завдання з дисципліни «**Міжнародні та національні стандарти захисту прав і свобод людини**» виконується кожним студентом самостійно на основі програмного матеріалу дисципліни, який охоплює всі теми навчального курсу.

Метою виконання індивідуального науково-дослідного завдання є оволодіння теоретичним курсом і практичними навиками застосування норм міжнародного співробітництва у правоохоронній сфері.

Комплексне практичне індивідуальне завдання оформлюється у відповідності із встановленими вимогами у вигляді реферату, з наступним захистом перед викладачем.

Результати виконання КПЗ оцінюються за 100-бальною шкалою.

Виконання Комплексного практичного індивідуального завдання є одним із обов'язкових складових модулів залікового кредиту з курсу "Міжнародно-правове регулювання правоохоронної діяльності".

Комплексне практичне індивідуальне завдання з дисципліни «**Міжнародні та національні стандарти захисту прав і свобод людини**» виконується відповідно до програми та навчального

плану. Індивідуальне завдання спрямована на вироблення у студентів вміння аналізувати дію норм міжнародних та національних законів, застосувати керівні роз'яснення пленумів Верховного Суду України, матеріали судової практики, творчо і самостійно вивчати літературні джерела.

Тему індивідуального завдання студент вибирає самостійно з переліку тем індивідуальних, що пропонується, з подальшим закріпленням на кафедрі.

Перед написанням завдання необхідно скласти список літератури, яка підлягає вивченню, уважно з нею ознайомитися. На підставі отриманих знань складається план роботи.

Матеріали, які підготовлені і ляжуть в основу індивідуальної роботи, повинні базуватися на глибокому аналізі керівних роз'яснень Пленуму Верховного Суду України, вивченні нормативних матеріалів, рекомендованої літератури, матеріалів судової і слідчої практики.

Комплексне практичне індивідуальне завдання виконується самостійно і не передбачає механічного переписування літературних джерел.

Під час викладання спірних концепцій, які є у науковців, студент мусить аргументувати свою позицію щодо їх поглядів і може схилитися до якогось із них, або відхилити їх, висловлюючи власну, і наводячи щодо останнього підтвердження.

Робота має бути написана грамотно, логічно і послідовно. Під час написання індивідуального завдання є обов'язковим посилання на використану літературу в тексті або в кінці роботи. В кінці роботи вказується загальна використана література, ставиться дата та підпис, залишається місце для рецензії.

Комплексне практичне індивідуальне завдання, що має грубі юридичні помилки, виконане з відхиленням від запропонованого вище плану або не самостійно, по ксерокопії роботи, а також по тексту, який очевидно відсканований, до захисту не допускається і повертається студенту. В такому випадку повторно виконується той самий варіант із врахуванням рецензії, якщо в ній не вказано до виконання інший варіант роботи. До повторно виконаного завдання додається рецензія з першої роботи та попередня робота, що не була допущена до захисту.

Рецензування комплексного практичного індивідуального завдання завершується висновком викладача про те, допускається чи не допускається студент до захисту за нею. Успішно виконане завдання викладач допускає до захисту. Захист індивідуального завдання студентом проводиться перед іспитом. Студенти, які отримали незадовільну оцінку з індивідуального завдання, до іспиту не допускаються.

Тематика комплексних практичних індивідуальних завдань

1. Міжнародні документи щодо захисту прав людини.
2. Загальна декларація з прав людини та інші угоди у галузі прав людини.
3. Конвенція про захист прав людини та основоположних свобод 1950 р. як регіональний документ у галузі прав людини.
4. Міжнародно-правові організації з прав людини.
5. Класифікація джерел у сфері захисту прав людини і громадянина
6. Поняття міжнародних механізмів прав людини і громадянина.
7. Міжнародні механізми захисту прав людини.
8. Міжнародні стандарти регламентації прав людини в Україні та проблеми їх застосування.
9. Питання застосування міжнародно-правових стандартів прав людини і громадянина.
10. Поняття та основні елементи механізму міжнародно-правових стандартів прав людини в діяльності судових, правоохоронних та правозахисних органів в Україні.
11. Міжнародні документи у механізмі використання міжнародно-правових стандартів прав людини в діяльності судових, правоохоронних та правозахисних органів в Україні.
12. Вплив рішень Європейського суду з прав людини на національне право України;
13. Правова основа процедури розгляду справ ЄСПЛ;
14. Особливості функціонування Європейського суду з прав людини.
15. Принципи розгляду справ ЄСПЛ.
16. Юрисдикція за Конвенцією та принцип екстериторіальності

17. Міжнародно-правові стандарти захисту біженців.
18. Міжнародно-правові стандарти захисту жінок.
19. Міжнародно-правові стандарти захисту дітей.
20. Міжнародно-правові стандарти прав людини в діяльності судових, правоохоронних та правозахисних органів в Україні.
21. Особливості застосування міжнародно-правових стандартів прав людини в діяльності органів внутрішніх справ
22. Конституційне закріплення місця міжнародних договорів в національній правовій системі
23. Конституція України і міжнародно-правові зобов'язання недоговорного характеру
24. Місце рішень міжнародних судів у правовій системі України
25. Закон України «Про виконання рішень та застосування практики Європейського Суду з прав людини»
26. Прецедентний характер рішень ЄСПЛ
27. Національна практика виконання зобов'язань за ЄКПЛ
28. Види неналежного поведження та відмінності між ними. Форми забороненого поведження. Гарантії проти жорстокого поведження.
29. Обов'язок проведення ефективного розслідування фактів жорстокого поведження. Критерії ефективного розслідування.
30. Оцінка судом доказів, отриманих внаслідок катування, нелюдського або такого, що принижує гідність особи, поведження або погрози застосування такого поведження, на предмет їх допустимості.
31. Судова практика у справах про порушення заборони катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поведження та покарань в Україні.
32. Доктринальні підходи щодо структурних елементів права на справедливий судовий розгляд.
33. Право на усний судовий розгляд та особисту присутність обвинуваченого під час судового розгляду кримінальної справи. Право на відкритий судовий розгляд. Право на публічне оголошення судового рішення, ухваленого за результатами судового розгляду.
34. Право на безперешкодний доступ до правосуддя.
35. Суд, встановлений законом. Поняття суду в розумінні ст. 6 КЗПЛ.
36. Поняття незалежного, безстороннього суду, «розумного строку» в тлумаченні Європейського Суду з прав людини. Критерії для визначення розумності строків. Оскарження розумних строків згідно з законодавством України.
37. Тлумачення положення про презумпцію невинуватості, закріпленого в п. 2 ст. 6 КЗПЛ, Європейським Судом з прав людини.
38. Мінімальні процесуальні гарантії, передбачені підп. «а», «б» п. 3 ст. 6 КЗПЛ.
39. Змагальність та рівноправність сторін у судовому процесі. Закріплені в п. 3 КЗПЛ процесуальні гарантії, які покликані забезпечити реалізацію принципу змагальності.
40. Співвідношення міжнародних стандартів права особи на захист з національними стандартами.
41. Допустимі підстави позбавлення свободи згідно з ч. 1 ст. 5 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод.
42. Підстави та умови обрання запобіжних заходів, пов'язаних з позбавленням свободи, та продовження їх строків згідно з практикою ЄСПЛ та кримінальним процесуальним законодавством України.
43. Обґрунтована підозра як підстава для обрання запобіжного заходу, пов'язаного з позбавленням свободи, та продовження його строків.
44. Наявність ризиків (ризик), які дають достатні підстави вважати, що підозрюваний, обвинувачений, засуджений може здійснити дії, проти яких спрямовані запобіжні заходи.
45. Недостатність застосування більш м'яких запобіжних заходів для запобігання ризику або ризикам, зазначеним у клопотанні сторони обвинувачення.

46. Умови визнання затримання «законним». Проблема «незапротокольного затримання» в Україні. Процесуальні гарантії у випадку позбавлення свободи, надані ст. 5 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод.

47. Право на відшкодування (компенсацію) шкоди, гарантоване п. 5 ст. 5 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та ст. 3 Протоколу №7 до Конвенції. Практика Європейського Суду з прав людини щодо тлумачення праванавідшкодування (компенсацію) шкоди у випадку незаконного арешту, затримання, засудження.

48. Право особи на компенсацію у випадку незаконного арешту або затримання.

49. Право на компенсацію у випадку судово їпомилки.

50. Регулювання питання відшкодування (компенсації) шкоди, завданої внаслідок незаконного засудження, незаконного повідомлення про підозру у вчиненні кримінального правопорушення, незаконного взяття і тримання під вартою, незаконного затримання, актами законодавства України.

51. Право на недоторканність житла, таємницю кореспонденції та телефонних розмов. Поняття "житло" та "кореспонденція" в тлумаченні Європейського Суду з прав людини.

52. Загальні вимоги щодо виправданості втручання у права, гарантовані ст. 8 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод.

53. Процедура законного обмеження права на недоторканність житла, таємницю кореспонденції та телефонних розмов в кримінальному процесі України.

54. Оцінка доказів, отриманих в результаті необґрунтованого обшуку, накладення арешту на кореспонденцію, її огляду та виїмки, зняття інформації з каналів зв'язку.

55. Міжнародні стандарти процесуального становища потерпілого в кримінальному провадженні.

56. Міжнародні стандарти відшкодування шкоди особі, яка потерпіла від кримінального правопорушення, за рахунок держави.

57. Законодавча регламентація права на відшкодування (компенсацію) шкоди особі, яка потерпіла від кримінального правопорушення, за рахунок держави в Україні. Основні напрямки удосконалення законодавства України у цій сфері.

58. Мінімальні стандартні правила поведження з в'язнями (Правила Мандели)

59. Конвенція проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поведження і покарання

60. Керівництво з ефективного розслідування і документування тортур та інших, нелюдських або таких, що принижують гідність поведження чи покарання (Стамбульський протокол)

61. Кодекс поведінки посадових осіб з підтримання правопорядку

62. Міжнародні правові акти ООН, що визначають та проголошують права дитини.

63. Мінімальні стандартні правила ООН, які стосуються відправлення правосуддя щодо неповнолітніх (Пекінські правила).

64. Правила ООН щодо поведження з жінками-в'язнями та заходів, не пов'язаних з позбавленням волі, по відношенню до жінок-злочинниць (Бангкокські правила).

65. Конвенція про права інвалідів та Факультативний протокол до неї.

66. Поняття обмеження прав і свобод

67. Обмеження прав і свобод за надзвичайних умов (дерогація)

68. Матеріальні умови дeroгації

69. Процесуальні умови дeroгації

70. Теоретико-правові питання дослідження конституційно-правових обмежень прав і свобод людини і громадянина

71. Особливості конституційно-правового регулювання обмежень прав і свобод людини і громадянина в Україні

72. Сучасні проблеми конституційно-правових обмежень прав і свобод людини і громадянина в Україні та шляхи їх вирішення

73. Перспективи розвитку національних конституційних механізмів захисту прав людини в умовах європейської інтеграції України.

74. Правове забезпечення розвитку конституційних механізмів захисту прав людини
 75. Перспективи розвитку конституційних механізмів захисту прав людини в Україні.

7. Самостійна робота Тематика індивідуальної роботи студентів

. МЕХАНІЗМ УТВОРЕННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ МІЖНАРОДНО-ПРАВОВИХ СТАНДАРТІВ ПРАВ ЛЮДИНИ
ВИКОРИСТАННЯ МІЖНАРОДНО-ПРАВОВИХ СТАНДАРТІВ ПРАВ ЛЮДИНИ В ДІЯЛЬНОСТІ СУДОВИХ, ПРАВООХОРОННИХ ТА ПРАВОЗАХИСНИХ ОРГАНІВ В УКРАЇНІ
МІСЦЕ НОРМ МІЖНАРОДНОГО ПРАВА У ПРАВОВІЙ СИСТЕМІ УКРАЇНИ
ПРОЦЕСУАЛЬНІ ГАРАНТІЇ СПРАВЕДЛИВОГО СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ ЗГІДНО З П.П. 2, 3 СТ. 6 КОНВЕНЦІЇ ПРО ЗАХИСТ ПРАВ ЛЮДИНИ ТА ОСНОВОПОЛОЖНИХ СВОБОД

8. ТРЕНІНГ З ДИСЦИПЛІНИ

Трєнінг (англ. *training*) — це запланований процес модифікації (зміни) відношення, знання чи поведінкових навичок того, хто навчається, через набуття навчального досвіду з тим, щоб досягти ефективного виконання в одному виді діяльності або в певній галузі. Тренування (від англ. *to train* — виховувати, навчати) — комплекс вправ для тренування в чому-небудь. Тренування — система підготовки організму людини з метою пристосування його до підвищених вимог і складних умов роботи й життя.

Порядок проведення тренінгу

1. **Вступна частина** проводиться з метою ознайомлення студентів з темою тренінгового заняття.
2. **Організаційна частина** полягає у створенні робочого настрою у колективі студентів, визначенні правил проведення тренінгового заняття. Можлива наявність роздаткового матеріалу у вигляді таблиць, бланків документів.
3. **Практична частина** реалізовується шляхом виконання завдань у групах студентів з певних проблемних питань теми тренінгового заняття.
4. **Підведення підсумків.** Обговорюється результати виконаних завдань у групах. Обмін думками з питань, які виносились на тренінгові заняття.

9. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

У процесі вивчення дисципліни «Міжнародні та національні стандарти захисту прав і свобод людини» використовуються наступні методи оцінювання навчальної роботи студента:

- поточне тестування та опитування;
- залікове модульне тестування та опитування;

- оцінювання виконання КПЗ;
- ректорська контрольна робота;
- підсумковий екзамен;
- іншу.

10. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Міжнародні та національні стандарти захисту прав і свобод людини» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3
30%	40%	30%
Поточне опитування (робота) на заняттях (теми 1-7) по 5 балів за тему – тах 35 балів Самостійна робота по 1 балу за одне питання - тах 5 балів Модульна робота – 60 балів	Поточне опитування (робота) на заняттях (теми 8-20) по 5 балів за тему – тах 60 балів Модульна робота – 40 балів	Підготовка КПЗ – 40 балів. Захист КПЗ – 40 балів. Виконання завдань під час тренінгу – 20 балів.

Шкала оцінювання:

За шкалою Університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	Відмінно	A (відмінно)
85-89	Добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	Задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	Незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

№	Вид методичного забезпечення	Номер теми
1	Опорний конспект лекцій	1-22
2	Нормативні матеріали	1-22
3	Роздаткові матеріали (тематичні підбірки публікацій із періодичних видань)	1-22

Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

№	Найменування	Номер теми
---	--------------	------------

п/п		
1.	Фліпчарт	1-2
2.	Ноутбук	1-22
3.	Проектор	1-22

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ:

Загальна декларація прав людини [Електронний ресурс] // ООН, Резолюція 217 А (III) Генеральної Ассамблеї от 10 декабля 1948 г. –Режим доступу: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_015.

Декларація ООН про права корінних народів [Електронний ресурс] // ООН, 13 вересня 2007 р. –Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_156.

Конвенція Організації Об'єднаних Націй про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок [Електронний ресурс] // ООН, 18 грудня 1979 р. – Режим доступу: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_207/page.

Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод [Електронний ресурс] // Рада Європи, Рим, 4.XI.1950 р. –Режим доступу: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_004.

Конвенція про права дитини [Електронний ресурс] // ООН, 20 листопада 1989 р. –Режим доступу: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_021.

Конвенція про права осіб з інвалідністю (Конвенція про права інвалідів) [Електронний ресурс] // ООН, 13 грудня 2006 р. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_g71.

Конвенція проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поведження і покарання [Електронний ресурс] // ООН, 10 грудня 1984 р. –Режим доступу: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_085.

Міжнародна конвенція про захист прав всіх трудящих-мігрантів та членів їх сімей [Електронний ресурс] // ООН, 18 грудня 1990 р. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_203.

Міжнародна конвенція про захист усіх осіб від насильницьких зникнень [Електронний ресурс] // ООН, 20 грудня 2006 р. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_154.

Міжнародна конвенція про ліквідацію всіх форм расової дискримінації [Електронний ресурс] // ООН, 21 грудня 1965 р. – Режим доступу: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_105.

Міжнародний пакт про громадянські і політичні права [Електронний ресурс] // ООН, Резолюція Генеральної Ассамблеї ООН А/RES/2200 А (XXI) від 16 грудня 1966 р. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_043.

Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права [Електронний ресурс] // ООН, Резолюція Генеральної Ассамблеї ООН А/RES/2200 А (XXI) від 16 грудня 1966 р. –Режим доступу: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_042.

Хартія основних прав Європейського Союзу // Європейський Союз, 7 грудня 2000 р.–Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/994_524

ПІДРУЧНИКИ ТА НАВЧАЛЬНІ ПОСІБНИКИ:

1. Антонович М. Міжнародне право: навч. посіб. Київ, 2011. 382 с.
2. Буроменський М.В. Міжнародне право: навч. посіб. Київ, 2006. 336 с.

3. Матвієнко В.М. Україна в міжнародних організаціях. Історія та сучасність: навч. посіб. Київ: ВПЦ «Київ. ун-т», 2014. 287 с.
4. Міжнародне право: словник-довідник / за заг. ред. Т.Л. Сироїд. Харків : Юрайт. 2014. 404 с.
5. Міжнародні організації: навч. посібник / В.В. Ковалевський, Ю.Г. Козак, С.Г. Грищенко та ін. Київ, 2003. 288 с.
6. Міжнародні організації: навч. посіб. / О.С. Кучик, І.Р. Суховолець, А.Б. Стельмах та ін. Київ, 2007. 749 с.
7. Міжнародні організації: навч. посібник / За ред. Ю.Г. Козака, В.В. Ковалевського, З. Кутайні. Київ, 2007. 440 с.
8. Міжнародно-правові стандарти поведінки працівників правоохоронних органів при підтриманні правопорядку: документально-джерелознавчий довідник для співробітників правоохоронних органів (міліції) / упоряд.: Ю.І. Римаренко, Я.Ю. Кондратьєв, І.Г. Кириченко. Київ : Ін Юре, 2002. 128 с.
9. Міжнародне співробітництво правоохоронних органів у сфері боротьби зі злочинністю з використанням можливостей Інтерполу та Європолу: наук.-метод. рек. / уклад.: Д.В. Галкін, Т.М. Малиновська, І.О. Святокум. Харків: Вид-во ХНУВС, 2016. 38 с.
10. Міжнародне публічне право : навч. посіб. / В.Е. Теліпко, А.С. Овчаренко; за заг. ред. В.Е. Теліпко. Київ: Центр учб. літ., 2010. 608 с.
11. Тимченко Л.Д. Международное право : учебник. Харьков : Консум. Университет внутренних дел, 1999. 528 с.
12. Управління миротворчою правоохоронною діяльністю: глосарій / Уклад. О.О. Теличкін; за заг. ред. О.М. Бандурки. Харків : Основа, 2002. 120 с.
13. Холмс П. Найкращі зразки міжнародної практики боротьби з торгівлею людьми : метод. рекомендації для співробітників правоохорон. органів України з питань виявлення, розкриття та розслідування злочинів, пов'язаних з торгівлею людьми. Київ : Міжнар. орг. з міграції, 2003. 210 с.
14. Ковалів М. В., Єсімов С. С., Лозинський Ю. Р. Правове регулювання правоохоронної діяльності: навчальний посібник / М. В. Ковалів, С. С. Єсімов, Ю. Р. Лозинський. – Львів: ЛьвДУВС, 2018. – 323 с.
15. Наливайко Л.Р. Неурядові правозахисні організації в Україні : навч. посіб. / Л.Р. Наливайко, І.О.Грицай, О.С. Дніпров; Дніпропетр. держ. ун-т внутр. справ. – Київ : ХайТек Прес, 2014. – 31 с.
16. Білас А.І. Правоохоронна діяльність країн ЄС: порівняльно-правове дослідження: дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01 / Андрій Іванович Білас. – Львів, Нац. ун-т ім. «Львівська політехніка», 2016. – 238 с.

ЗВИТИ Й ДОСЛІДЖЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЙ ТА УРЯДІВ ЩОДО ПРАВ ЛЮДИНИ:

Базове дослідження із застосування правосуддя перехідного періоду в Україні: монографія / за заг. ред. А. П. Буценка, М. М. Гнатівського. – К.: «РУМЕС», 2017. – 592 с. –Режим доступу: <https://helsinki.org.ua/wp-content/uploads/2017/05/Tekst-monohrafiji-perehidne-pravosuddya.pdf>

Доклад о состоянии соблюдения прав человека в странах мира за 2016 год. Государственный Департамент США. Бюро по вопросам демократии, прав человека и трудовых отношений відносин. –Режим доступу:https://ua.usembassy.gov/wp-content/uploads/sites/151/2017/04/Final-UKRAINE-2016-HRR_Official_Ukr.pdf.

Збройний конфлікт в Україні: військова підтримка незаконних збройних формувань «ДНР» та «ЛНР» з боку Російської Федерації / О. Гарбар, А.Конопкін, О.Кореньков, С.Мовчан, За ред.: О.Павліченко, О.Мартиненка / Українська Гельсінська спілка з прав людини. – К., 2018. – 40 с. Електронна версія: <https://helsinki.org.ua/wp-content/uploads/2018/05/Vijskova-pidtrymka-zvit-dlya-sajtu1.pdf>

Права дитини. М. Ясеновська, А. Бондаренко. Для річної доповіді правозахисних організацій «Права людини в Україні 2016». – Режим доступу:<http://helsinki.org.ua/prava-dytyny-m-yasenovska-a-bondarenko/>.

Права людини і місцева демократія / Упорядники: Буров С., Величко Н., Єлігулашвілі М., Жигалдо В., Ковшун Л., Левченко О.– 2017. – 92 с. – Режим доступу: <https://helsinki.org.ua/wp-content/uploads/2017/06/book-3.pdf> Права людини в Україні – 2017.

Доповідь правозахисних організацій /За ред.: О. М. Павліченко, О. А. Мартиненка / Українська Гельсінська спілка з прав людини. — К., 2018. — 92 с. – Режим доступу: <https://helsinki.org.ua/publications/richna-dopovid-pravozahysnyh-orhanizatsij-prava-lyudyny-v-ukrajini-2017/>

Проміжна доповідь про виконання Україною Конвенції ООН про права дитини (за період 2012 – 2016 роки). Доповідь подається Українською Гельсінською спілкою з прав людини, 2016. – Режим доступу:<https://helsinki.org.ua/wp-content/uploads/2017/02/CRC-Interim-Report-Ukr-1.pdf>.

Свобода слова в умовах інформаційної війни та збройного конфлікту / А.Б. Блага, О.А. Мартиненко, Б.С. Мойса, Р.В. Шутов; за заг. ред. О.А. Мартиненка/ Українська Гельсінська спілка з прав людини. – К., 2017. – 85 с. – Режим доступу: https://helsinki.org.ua/wp-content/uploads/2018/01/Web_Svoboda_Slova_A5_Ukr3.pdf

Умови збройного конфлікту та права людини. Права військовослужбовців / К. Гайдей, Є. Григоренко. – Режим доступу: [http://helsinki.org.ua/umovy-zbrojnoho-konfliktu-ta-prava-lyudyny-prava-vijskovosluzhbovtsiv-k-hajdej-e-hryhorenko/Report of the Special Rapporteur on extrajudicial, summary or arbitrary executions on his mission to Ukraine, 2016.-Access mode:https://documents-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/G16/091/43/PDF/G1609143.pdf?OpenElement](http://helsinki.org.ua/umovy-zbrojnoho-konfliktu-ta-prava-lyudyny-prava-vijskovosluzhbovtsiv-k-hajdej-e-hryhorenko/Report%20of%20the%20Special%20Rapporteur%20on%20extrajudicial,%20summary%20or%20arbitrary%20executions%20on%20his%20mission%20to%20Ukraine,%202016.-Access%20mode:https://documents-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/G16/091/43/PDF/G1609143.pdf?OpenElement) Trafficking in Persons Report, US Department of State, June 2018. –Access mode:<https://www.state.gov/j/tip/rls/tiprpt/2018>